

**MUHOKSEN SEURAKUNTA
KIRKKONEUVOSTO**

**ESITYSLISTA/PÖYTÄKIRJA
7/2018**

Aika Maanantaina 8. päivänä lokakuuta 2018 klo 18.30 – 20.10
 Paikka Seurakuntatalo
 Läsnä Jouni Heikkinen, puheenjohtaja, kirkkoherra
 Liisa Ruottinen, varapj. (Raili Männikkö)
 Ismo Antila (Sauli Parviainen)
 Lea Haapasalo (Vaino Väänänen)
~~Mika Kinnunen~~ (Katri Alasaarela)
 Pia Lapinoja (Lea Korkala)
 Ville Rauhio (Veikko Vitikka)
~~Hannele Repø~~ Ossi Airaksinen

Pöytäkirjanpitäjä
 Riitta Kukkohovi-Colpaert talouspäällikkö

Kutsuttuina Aimo Mikkonen kirkkovaltuuston pj.
~~Minna Kemppainen~~ kirkkovaltuuston varapj.

95 §

KOKOUKSEN AVAUS JA ALKURUKOUS

Puheenjohtaja avasi kokouksen.
 Aluksi veisattiin virsi 289. Kirkkoherra Jouni Heikkinen piti alkuhartauden.

96 §

TODETAAKOKOUKSEN LAILLISUUS JA PÄÄTÖSVALTAISUUS

Kirkkoneuvoston ohjesäännön 2 luvun 5 §:n mukaisesti kokouskutsu toimitetaan jäsenille viimeistään viisi päivää ennen kokousta. Kutsuun on liitettävä luettelo käsiteltävistä asioista.

Kokouskutsut on lähetetty neuvoston jäsenille 3.10.2018.

Kirkkoneuvosto on päätösvaltainen, mikäli yli puolet jäsenistä on saapuvilla.

Esitys Kirkkoneuvosto katsonee kokouksen laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi 7/8.

Päätös Esitys hyväksyttiin.

97 §

TYÖJÄRJESTYKSEN HYVÄKSYMINEN

Esitys Työjärjestys kokouskutsun mukainen.

Päätös Esitys hyväksyttiin.

98 §

VALITAAN PÖYTÄKIRJANTARKASTAJAT

Kirkkoneuvoston ohjesäännön 2 luvun 9 §:n mukaan pöytäkirjan tarkastaa kaksi kokouksen valitsemaa pöytäkirjantarkastajaa tai, jos kokous niin päättää, kirkkoneuvosto kokouksessaan.
Pöytäkirjan tarkastamisessa on käytetty ensimmäistä menettelytapaa.

Esitys Esitetään valittavaksi kaksi pöytäkirjantarkastajaa, Ossi Airaksinen ja Liisa Ruottinen.

Päätös Esitys hyväksyttiin.

99 §

PÄÄTETÄÄN PÖYTÄKIRJAN JULKIPANOSTA

Esitys Kirkkoneuvosto päättäneen, että pöytäkirja pidetään yleisesti nähtävänä muutoksenhakuohjeineen kirkkoherranvirastossa 11.10. – 25.10.2018 viraston aukioloaikana ma - pe klo 9 - 13 ja lisäksi ke klo 16 - 17. Ilmoitus pöytäkirjan nähtävillä olosta laitetaan kirkkoherranviraston ilmoitustaululle 11.10. – 25.10.2018 väliseksi ajaksi.
Todetaan, että ilmoitus pöytäkirjan nähtävillä olosta on KL:n 25 luvun 3 §:n mukaan pantava vähintään neljäntoista (14) päivän ajan eli oikaisuvaatimukselle varatun ajan seurakunnan ilmoitustaululle.
Pöytäkirja tai päätös on pidettävä yleisesti nähtävänä vähintään oikaisuvaatimuksen tai valituksen tekemiselle varatun ajan.

Päätös Esitys hyväksyttiin.

100 §

MAKSUT JA KÄYTTÖKORVAUKSET VUODELLE 2019

Tp

Esitys Muhoksen seurakunnan maksuista ja käyttökorvauksista 1.1.2019 alkaen liitteenä.

Päätös

Hyväksyttiin Muhoksen seurakunnan maksut ja käyttökorvaukset liitteenä olevan esityksen mukaisesti 1.1.2019 alkaen.

101 §

KOULUTUSSUUNNITELMA VUODELLE 2019

Seurakunta voi henkilöstöään kehittämällä vaikuttaa siihen, että työntekijät ovat koko työuransa ajan työssään osaavia ja motivoituneita ja seurakunnan toiminta on tuottavaa ja tuloksellista.

Seurakunnan toiminnan ja kokonaiskirkon tarpeiden edellyttämä osaaminen on parhaiten varmistettavissa, jos kehittäminen on seurakunnassa jatkuvaa ja suunnitelmallista, siihen varaudutaan taloudellisesti - myös vaikeina aikoina - ja se kattaa koko henkilöstön. Näin seurakunta edistää kehittämistoimillaan myös työntekijöidensä työhyvinvointia.

Seurakunnan tai seurakuntayhtymän eli työnantajan on laadittava työntekijöiden ammatillisen osaamisen kehittämiseksi koulutussuunnitelma, jos sen henkilöstön lukumäärä on säännöllisesti vähintään 20. Suunnitelma voidaan laatia myös pienemmissä seurakunnissa ja seurakuntayhtymissä. Suunnitelman laatineella seurakunnalla tai seurakuntayhtymällä on mahdollisuus hakea koulutuskorvausta Työttömyysvakuutusrahastosta. Muhoksen seurakunnalle ollaan parhaillaan laatimassa ammatillisen osaamisen kehittämissuunnitelmaa, joka tulee hyväksyttäväksi seuraavaan kirkkoneuvoston kokoukseen.

Seurakunnan toiminnan yhteiset painopistealueet vuodelle 2019: diakoninen perheytyö, rippikoulu ja rippikoulun jälkeinen aika ja seniorityö. Eri työaloilla on myös omia painopistealueita.

Khra+tp

Esitys

Käydään läpi työntekijöiden koulutussuunnitelma vuodelle 2019. Kaikille työntekijöille varataan talousarvioesityksessä vähintään 400 euroa koulutusmäärärahaa, mitä työntekijät voivat kauden aikana tarvittaessa anomuksesta käyttää. Toiminnan painopistealueet ja valmisteilla oleva ammatillisen osaamisen kehittämissuunnitelma näkyvät koulutusanomuksissa.

Luottamushenkilökoulutukseen varataan myös määräraha talousarviossa.

Päätös

Hyväksyttiin Muhoksen seurakunnan koulutussuunnitelma esityksen mukaisesti.

102 §

KIRKKOVALTUUSTON PÄÄTÖSTEN LAILLISUUSVALVONTA

Kl:n 10 luvun 6 §:n mukaisesti kirkkoneuvoston, jonka tulee panna valtuuston päätökset täytäntöön, tulee ennen sitä tutkia niiden laillisuus. Tämän se tekee läpikäydessään valtuuston pöytäkirjan.

Käydään läpi kirkkovaltuuston kokouksessaan 3/2018 tehdyt päätökset, ja miten kirkkoneuvosto on ne toimeenpannut.

Tp

Esitys

Kirkkoneuvosto toteaa, että kirkkovaltuuston päätökset kokouksessa 3/2018 ovat syntyneet laillisessa järjestyksessä eivätkä ole kirkkolain tai kirkkovaltuuston työjärjestyksen vastaisia tai menneet kirkkovaltuuston päätösvaltaa ulommaksi ja panne/on pannut päätökset täytäntöön.

Päätös

Esitys hyväksyttiin.

103 §

KESKUSTELUA JOHTOKUNTIEN KORVAAMISESTA VASTUURYHMILLÄ

Luottamushenkilöiden ja työntekijöiden keskuudessa on noussut esille keskustelua johtokuntien korvaamisesta vastuuryhmillä vuoden 2019 alusta.

Khra

Esitys

Keskustellaan asiasta.

Päätös

Keskusteltiin asiasta. Kirkkoneuvosto suhtautui pääosin myönteisesti johtokuntien korvaamisesta toimikunnilla/vastuuryhmillä.

104 §

VIRANHALTIJOIDEN PÄÄTÖSPÖYTÄKIRJAT**1) Diakonian viranhaltijat**

§ 80 - 88 Myönnetyt avustukset ja maksusitoumukset yht. 1.099,68 euroa
- Avustuksia elintarvikkeisiin ja kulutustavaroihin

2) Kirkkoherra

§ 11 Papiston vapaa-aikasuunnitelma

§ 12 Kanttorin vapaa-aikasuunnitelma

3) Talouspäällikkö

§ -

Khra+tp

Esitys

Kirkkoneuvosto hyväksynee viranhaltijoiden tekemät päätökset.

Päätös

Hyväksyttiin viranhaltijoiden tekemät päätökset.

105 §

JOHTOKUNTIEN TERVEISET

Esitys Johtokuntiin valitut kirkkoneuvoston edustajat tuovat terveiset johtokunnista;
- jumalanpalvelus- ja musiikkityön terveiset, Pia Lapinoja
- kasvatustyön johtokunnan terveiset, ~~Mika Kinnunen~~
- diakoniatyön johtokunnan terveiset, ~~Hannele Repo~~
- lähetystyön johtokunnan terveiset, Liisa Ruottinen.

Päätös Terveiset saatettiin kirkkoneuvostolle tiedoksi

106 §

MUUT ASIAT

- a) Oulun hiippakunnan seurakuntien tietosuojatyö
Annettiin kirkkoneuvostolle tiedoksi Oulun hiippakunnan seurakuntien tietosuojavastaavan kirje seurakunnille.
- b) Seurakuntavaalit 2018
Kirkkoherra tiedotti seurakuntavaaleista. Ehdokaslistat ja ehdokkaiden numerot julkaistu.
- c) Kirkkoherran vapaa-aikasuunnitelma
Kirkkoneuvostolle annettiin tiedoksi kirkkoherran vapaa-aikasuunnitelma.
- Viikkovapaat torstai ja perjantai		sijainen Risto Räihä
- Viikonvaihevapaat	20.-21.10.2018	sijainen Soile Tuusa
	10.-11.11.2018	sijainen Soile Tuusa
	22.-23.12.2018	sijainen Soile Tuusa
	12.-13.1.2019	sijainen Soile Tuusa
- Vuosiloma	24.-26.12.2018	sijainen Soile Tuusa
- d) Suorituslisä
Talouspäällikkö kertoi yleiseen palkkausjärjestelmään sisältyvästä KirVESTES:n 26 §:n mukaisesta suorituslisän käyttöön otosta vuonna 2020 seurakunnassa.

107 §

ILMOITUSASIAT

- Kappalainen Tarja Pyy vuosilomalla 27.11. – 31.12.2018. Palaa töihin 1.1.2019.

108 §

VALITUSOSOITUS JA KOKOUKSEN PÄÄTTÄMINEN

Puheenjohtaja antoi muutoksenhakuohjeet, jotka osoitetaan Oulun hallinto-oikeudelle. Oikaisuvaatimusohjeet ja valitusosoitus ovat pöytäkirjan liitteenä.

Lopuksi veisattiin virsi 563.

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 20.10.

Vakuudeksi:

Jouni Heikkinen
puheenjohtaja

Riitta Kukkohovi-Colpaert
pöytäkirjanpitäjä

Edellä olevan pöytäkirjan olemme tarkastaneet ja hyväksyneet.
Muhoksella _10__/_10__ 2018

Ossi Airaksinen
pöytäkirjantarkastaja

Liisa Ruottinen
pöytäkirjantarkastaja

OIKAISUVAATIMUSOHJEET JA VALITUSOSOITUS
Muhoksen seurakunta, Kirkkoneuvosto
LIITEKokouspäivämäärä
8.10.2018Pöytäkirjan pykälä
108**MUUTOKSENHAKUKIELLOT**

Kieltojen perusteet	<p><u>Valmistelua ja täytäntöönpanoa koskevat muutoksenhakukiellot</u> Seuraavista päätöksistä ei kirkkolain 24 luvun 5 §:n mukaan saa tehdä kirkollisvalitusta eikä hallintolainkäyttölain 5 §:n 1 momentin nojalla hallintovalitusta, koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa. Julkista hankintaa koskevasta päätöksestä ei saa tehdä julkisista hankinnoista annetun lain mukaista valitusta, koska päätös koskee yksinomaan hankintamenettelyn valmistelua.</p> <p>Pöytäkirjan pykälät: 103, 106</p>
	<p><u>Oikaisuvaatimusoikeudesta aiheutuva valituskielto</u> Koska päätöksestä voidaan tehdä kirkkolain 24 luvun 3 §:n 1 mom. mukaan kirjallinen oikaisuvaatimus, seuraaviin päätöksiin ei saa hakea muutosta valittamalla:</p> <p>Pöytäkirjan pykälät:</p>
	<p><u>Alistusasiaa koskeva muutoksenhakukielto</u> Kirkkolain 24 luvun 3 §:n 2 mom. mukaan oikaisuvaatimusta ei saa tehdä päätöksestä, joka alistetaan tuomiokapitulien tai kirkkohallituksen vahvistettavaksi.</p> <p>Pöytäkirjan pykälät:</p>
	<p><u>Erikseen säädetty muutoksenhakukiellot</u> 1. Kirkkolain 24 luvun 14 §:n 2 mom:n, 2. hallintolainkäyttölain 5 §:n 2 mom:n, 3. kirkon virkaehtosopimuslain 19 §:n, tai 4. muun lainsäädännön mukaan seuraaviin päätöksiin ei saa hakea muutosta valittamalla.</p> <p>Pöytäkirjan pykälät ja valituskieltojen perusteet: 50 Palvelussuhteen ehtoja koskevista päätöksistä, joissa sovelletaan KirVESTES:n palkkausta, virkavapautta, vuosilomaa ja matkakorvauksia koskevia määräyksiä tai erillisiä virkaehtosopimuksia (esim. henkilöstökoulutuksen etuudet), ei voi Evankelis-luterilaisen kirkon virkaehtosopimuksista annetun lain (968/1974) 19 §:n nojalla tehdä oikaisuvaatimusta tai kirkollisvalitusta. Riitaisuudet ratkaistaan Kirkon pääsopimuksen 7-12 §:n mukaisessa menettelyssä (paikallinen tulkintaneuvottelu, keskusneuvottelu, työtuomioistuin). Menettely koskee sekä virka- että työsuhteisia.</p>
	<p><u>Hankintoja koskevat muutoksenhakukiellot</u> Hankintaa koskevista seuraavista päätöksistä ei kirkkolain 24 luvun 8a §:n 2 mom. nojalla saa tehdä kirkkolain mukaista oikaisuvaatimusta eikä kirkollisvalitusta, jos asia kuuluu markkinaoikeuden toimivaltaan. Asia kuuluu markkinaoikeuden toimivaltaan, mikäli hankinnan arvo ylittää hankintalain 15 §:n mukaisen kynnsarvon¹.</p> <p>Pöytäkirjan pykälät:</p>

OIKAISUVAATIMUSOHJEET

Oikaisuvaatimusviranomaisen ja -aika	<p>Seuraaviin päätöksiin tyytymätön voi tehdä <u>kirjallisen</u> oikaisuvaatimuksen.</p> <p>Viranomaisen, jolle oikaisuvaatimus tehdään ja yhteystiedot:</p> <ul style="list-style-type: none"> Muhoksen seurakunta, kirkkoneuvosto <p>Käyntiosoite: Muhostie 7 B Postiosoite: Muhostie 7 B, 91500 MUHOS Telekopio: (08) 5331 174 Sähköposti: muhoksen.seurakunta@evl.fi</p> <p>Pöytäkirjan pykälät 95, 96, 97, 98, 99, 100, 101, 102, 104, 108</p> <p>Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa siitä, kun asianosainen on saanut tiedon päätöksestä. Tiedoksiannon katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, jollei sen näytetä tapahtuneen myöhemmin. Seurakunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon kun pöytäkirja on asetettu yleisesti nähtäväksi. Oikaisuvaatimuksen voi omalla vastuullaan lähettää postitse, lähetin välityksellä tai sähköisesti (telekopiolla tai sähköpostilla). Oikaisuvaatimuksen on oltava perillä oikaisuvaatimusajan viimeisenä päivänä ennen</p>
---	---

¹ Kansallisen kynnsarvon suuruus on 30.000 € (tavarat –ja palvelut), 100.000 € (terveydenhoito –ja sosiaalipalvelut) ja 150.000 € (rakennus –ja käyttöoikeusurakat)

	viraston aukioloajan päättymistä.
Oikaisuvaatimuksen sisältö	<p>Oikaisuvaatimuksesta on käytävä ilmi:</p> <ul style="list-style-type: none"> – oikaisuvaatimuksen tekijän nimi ja tarvittavat yhteystiedot asian hoitamiseksi – tiedot oikaisuvaatimuksen kohteena olevasta päätöksestä – millaista oikaisua päätökseen vaaditaan – millä perusteilla oikaisua päätökseen vaaditaan

HANKINTAOIKAISU

Hankintaoikaisuun tekeminen	<p>Hankintayksikön päätökseen tai muuhun hankintamenettelyssä tehtyyn ratkaisuun tyytymätön asianosainen voi tehdä hankintayksikölle kirjallisen hankintaoikaisuun (Hankintalaki 80-83 §).</p> <p>Toimitusosoite Hankintaoikaisu toimitetaan hankintayksikölle. Hankintayksikön yhteystiedot: Käyntiosoite: Muhostie 7 B Postiosoite: Muhostie 7 B, 91500 MUHOS Telekopio: (08) 5331 174 Sähköposti: muhoksen.seurakunta@evl.fi</p> <p>Hankintaoikaisu on tehtävä 14 päivän kuluessa siitä, kun asianosainen on saanut tiedon hankintayksikön päätöksestä tai muusta hankintamenettelyssä tehdystä ratkaisusta. Hankintaoikaisuun voi omalla vastuullaan lähettää postitse, lähetin välityksellä tai sähköisesti. Tiedoksiannon katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, jollei sen näytetä tapahtuneen myöhemmin. Käytettäessä sähköistä tiedoksianto viestin katsotaan saapuneen vastaanottajalle sinä päivänä, jolloin sähköinen viesti on vastaanottajan käytettävissä tämän vastaanottolaitteessa siten, että viestiä voidaan käsitellä. Tällaisena ajankohtana pidetään viestin lähettämispäivää, jollei asiassa esitetä luotettavaa selvitystä siitä, että sähköinen viesti on saapunut vastaanottajalle myöhemmin. Hankintaoikaisuun on oltava perillä oikaisuvaatimusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä.</p>
Hankintaoikaisuun sisältö	<p>Hankintaoikaisusta on käytävä ilmi:</p> <ul style="list-style-type: none"> – oikaisua vaativan nimi sekä tarvittavat yhteystiedot asian hoitamiseksi – tiedot hankintaoikaisuun kohteena olevasta päätöksestä – millaista oikaisua päätökseen vaaditaan – millä perusteilla oikaisua päätökseen vaaditaan <p>Hankintaoikaisuun on liitettävä asiakirjat, joihin vaatimuksen tekijä vetoaa, jolleivät ne jo ole hankintayksikön hallussa.</p>

VALITUSOSOITUS

Valitusviranomaisen ja valitusaika	<p><u>Kirkollis- ja hallintovalitukset</u></p> <p>Seuraaviin päätöksiin voidaan hakea muutosta kirjallisella valituksella. Valitusviranomaisen ja yhteystiedot:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Oulun hallinto-oikeus <p>Käyntiosoite: Isokatu 4, 3. krs. 90100 OULU Postiosoite: PL 189, 90101 OULU Telekopio: 029 56 42842 Sähköposti: oulu.hao@oikeus.fi Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet.</p> <p>Kirkollisvalitus, pöytäkirjan pykälät: Valitusaika 30 päivää Hallintovalitus, pöytäkirjan pykälät: 30 päivää</p>
	<p><u>Kirkollisvalitus alistusasiassa</u></p> <p>Seuraaviin päätöksiin voidaan hakea muutosta kirjallisella valituksella. Valitusaika 30 päivää Valitusviranomaisen ja yhteystiedot:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Oulun hiippakunnan tuomiokapituli, pöytäkirjan pykälät: <p>Käyntiosoite: Ojakatu 1 Postiosoite: PL 85, 90101 OULU Telekopio: (08) 535 8533 Sähköposti: etunimi.sukunimi@evl.fi</p>

	<ul style="list-style-type: none"> • Kirkkohallitus, pöytäkirjan pykälät: PL 185 (Satamakatu 11), 00161 Helsinki Telekopio: 09-1802 350 Sähköposti: kirkkohallitus@evl.fi • Opetus- ja kulttuuriministeriö, pöytäkirjan pykälät: PL 29 (Meritullinkatu 10), 00023 Valtioneuvosto Telekopio: 09-135 9335 (kirjaamo) Sähköposti: kirjaamo@minedu.fi 	30 päivää
	<p>Valitus markkinaoikeuteen</p> <p>Valitus on tehtävä kirjallisesti 14 päivän kuluessa siitä, kun ehdokas tai tarjoaja on saanut kirjallisesti tiedon asemaansa vaikuttavasta ratkaisusta tai tarjousmenettelyn ratkaisusta ja sen perusteista sekä kirjallisen ohjeen asian saattamisesta markkinaoikeuden käsiteltäväksi (valitusosoitus). Tiedoksiannon katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, jollei sen näytetä tapahtuneen myöhemmin. Käytettäessä sähköistä tiedoksiannosta viestin katsotaan saapuneen vastaanottajalle sinä päivänä, jolloin sähköinen viesti on vastaanottajan käytettävissä tämän vastaanottolaitteessa siten, että viestiä voidaan käsitellä. Tällaisena ajankohtana pidetään viestin lähettämispäivää, jollei asiassa esitetä luotettavaa selvitystä siitä, että sähköinen viesti on saapunut vastaanottajalle myöhemmin.</p> <p>Hankinta-asiaan muutosta hakevan on lisäksi kirjallisesti ilmoitettava hankintayksikölle asian saattamisesta markkinaoikeuden käsiteltäväksi. Ilmoitus on toimitettava hankintayksikön ilmoittamaan osoitteeseen viimeistään silloin, kun hankintaa koskeva valitus toimitetaan markkinaoikeuteen. Hankintayksikön yhteystiedot ovat edellä hankintaohjeissa koskevassa kohdassa.</p> <p>Markkinaoikeuden yhteystiedot Valitusajaksi 14 päivää. Valitus on toimitettava markkinaoikeudelle osoitettuna osoitteeseen:</p> <p>Postiosoite: PL 118, 00131 HELSINKI Käyntiosoite: Radanrakentajantie 5, 00520 Helsinki Telekopio: 010 364 3314 Sähköpostiosoite: markkinaoikeus@oikeus.fi Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet.</p>	30 päivää
Muutoksenhakuajan laskeminen	Valitus- ja oikaisuvaatimusaika lasketaan päätöksen tiedoksisaannista, tiedoksisaantipäivää lukuun ottamatta. Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana.	
Valituskirjelmä	<p>Valituskirjelmässä <u>on ilmoitettava</u>:</p> <ul style="list-style-type: none"> – valittajan nimi ja kotikunta – postiosoite ja puhelinnumero, joihin asian käsittelyä koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa – päätös, johon haetaan muutosta – miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi – perusteet, joilla muutosta vaaditaan <p>Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelmä. Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä taikka jos valituksen laatijana on muu henkilö, on valituskirjelmässä ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta.</p> <p>Valituskirjelmään <u>on liitettävä</u>:</p> <ul style="list-style-type: none"> – päätös, johon haetaan muutosta, alkuperäisenä tai jäljennöksenä – todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisajankohdasta – asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle. <p>Asiamiehen, jollei hän ole asianajaja tai julkinen oikeusavustaja, on liitettävä valitukseen valtakirja.</p> <p>Markkinaoikeuden käsiteltäväksi valituksella voidaan saattaa hankintalaissa (548/2007) tarkoitettu hankintayksikön päätös tai hankintayksikön muu hankintamenettelyssä tehty ratkaisu, jolla on vaikutusta ehdokkaan tai tarjoajan asemaan. Markkinaoikeuden käsiteltäväksi valituksella ei voida saattaa hankintayksikön sellaista päätöstä tai muuta ratkaisua, joka koskee yksinomaan hankintamenettelyn valmistelua. Asia voidaan saattaa markkinaoikeuden käsiteltäväksi, mikäli hankinnan arvo ylittää hankintalain 15 §:n mukaisen kynnyksarvon.</p>	
Valitusasiakirjojen toimittaminen	Valitusasiakirjat on toimitettava valitusajassa päätöksessä mainitulle valitusviranomaiselle. Omalla vastuulla valitusasiakirjat voi lähettää postitse, lähetin välityksellä tai sähköisesti. Postiin valitusasiakirjat on jätettävä niin ajoissa, että ne ehtivät perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioajan päättymistä.	
Oikeudenkäyntimaksu	Tuomioistuinten ja eräiden oikeushallintoviranomaisten suoritteista perittävistä maksuista annetun lain (701/1993) 3 §:n nojalla muutoksenhakijalta peritään oikeudenkäyntimaksu hallinto-oikeudessa 250 euroa ja markkinaoikeudessa 2000 euroa, jollei lain 6 tai 7 §:stä muuta johdu.	
	Yksityiskohtainen valitusosoitus liitetään pöytäkirjanotteeseen.	